

Bzučoviny

školský mesačný časopis

2019
2020

XIX.
ročník

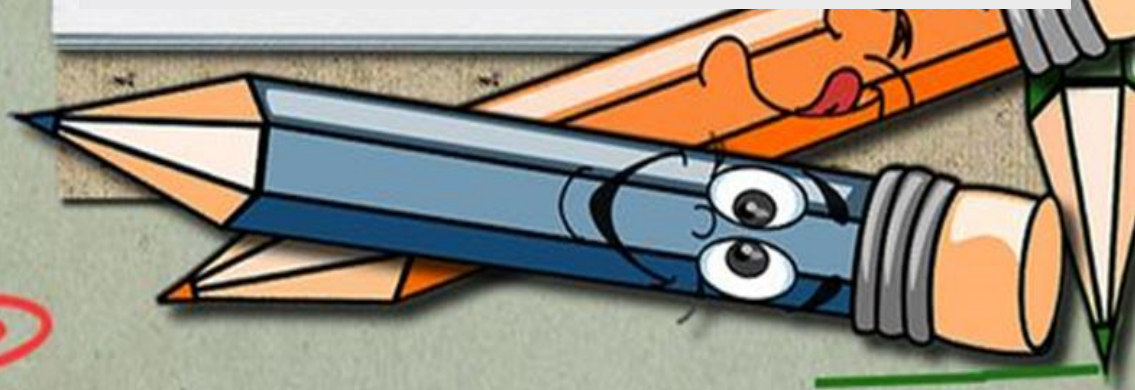
ZODPOVEDNÝ
VEDÚCI
Mgr. S. Pinžíková

ŠÉF REDAKTOR
Karol Csúz

REDAKTORI
E. Beracková
P. Kliment
S. Stanciuová
S. Chrienová
A. Balážová
V. Kamenská
N. Vazálova
A. Benčíková
M. Kadlubeková
D. Hroboňová
L. Nagyová
A. Slovinková

JANUÁR

Ahoj, Bzučiaci!

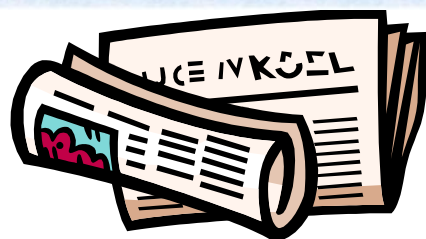
Tak je to tu. Polročné vysvedčenie. Pre niekoho nočná mora, pre iného dôvod na radosť. Sme rôzni. Niekomu netreba vysvetľovať potrebu vzdelávať sa ako nevyhnutnosť pre budúcnosť a iný to nepochopí ani keď bude chodiť do školy celý život. Ale práve ten život raz každého dohoní.

Prepáčte, nechcel som dnes filozofovať na tému učenie, veď ste sa toho napočúvali posledné dni dosť. Iba na záver; započul som nedávno na chodbe rozhovor žiaka s učiteľom, na tému opravenia známky. Uvedomme si, že posledný týždeň chciete uhasiť všetky požiare, ktoré sme svojou nezodpovednosťou zapríčinili za päť mesiacov, je naozaj sci-fi. /ak nevieš čo je sci-fi, opýtaj sa ôsmakov alebo deviatakov, práve to preberajú/

Pri príprave januárového vydania sme sa inšpirovali kalendárom. A ten vždy január pokladal za chladný, zasnežený mesiac. Preto sme neupustili od grafiky a nechali sme všetkých snehuliakov a sánkarov na ploche. Možno ešte privoláme naozajstnú zimu.

Pekné vysvedčenie a príjemné polročné prázdniny.

Váš Bzučo

Čo nájdete januárovom čísle?

- * **TÉMA: fašiangy**
- * **Spravodajstvo**
- * **Chválime—haníme—predstavujeme**
- * **Vlastná tvorba**
- * **Od A do Z**
- * **Zo školských lavíc**
- * **Fotosúťaž**

Pranostiky na január

Keď vlci a líšky v januári vyjú,
to znamená tuhú zimu.
Na počiatku roku keď sú mokrie časy,
od hnevu si vinár bude šklbať vlasy.
V januári mráz - teší nás,
v januári voda - to je večná škoda.
Január dobrý je, keď choťár biely je.
Keď je január studený a mrazivý,
poľu a ľuďom je priaznivý.
Keď je v januári pekne, je pekné leto.
Keď duje v januári severák,
žito bude dobre sypať.

fašiangy

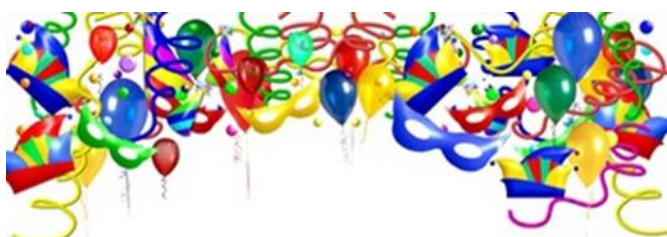

Fašiangy (*mjasopust*) je obdobie od Troch kráľov až do polnoci pred škaredou – Popolcovou stredou. Potom nasleduje 40 dňový pôst (zavedený až koncom 4. storočia kresťanskou cirkvou) až do Veľkého piatku. Je to prechodné obdobie medzi zimou a jarou.

Bujará zábava, fašiangové sprievody, uvoľnené spoločenské konvencie, bláznivé masky, vôňa zabíjačkových špecialít a smažených šišiek, sýte jedlá, sladké pokušenia a občas i voľnejšie mravy. Korene fašiangových zvykov siahajú do dávnej minulosti slovenských pohanských rituálov. **Fašiangy** boli odjakživa symbolom radosti, veselosti a hojnosti. Sú v podstate obdobím prechodu **od zimy k jari**. Zvyky a obrady fašiangového obdobia symbolizovali činnosti na zabezpečenie úrody a plodnosti.

Slovo fašiang pochádza z nemeckého "vast-schane", čo značí niečo ako "posledný nápoj" alebo aj "výčap". Odkazuje sa tak na príchod pôstneho obdobia pred Veľkou nocou. Pôvodne boli Fašiangy známe ako mjasopust, ktorý označoval koniec jedenia mäsa pred pôstom. Významom i časovo sú tieto dva výrazy rovnocenné. Fašiangy boli a sú akýmsi veselým spojivom medzi vážnym časom **Vianoc** a vážnym obdobím **predveľkonočným**.

Viacťždňový sviatok v minulosti začínal sviatkom **Troch kráľov** a končil o polnoci pred Popolcovou stredou. Toto obdobie predchádzalo štyridsiatim dňom pôstneho obdobia pred Veľkou nocou, kedy sa má upustiť od požívania mäsa. Preto fašiangy oficiálne považovali za **sviatok jedla**. Jediným a hlavným účelom bolo **dosýta sa najesť**. Až rituálny charakter malo vyprázané pečivo. Lahodné a sýte šišky, pampúšiky, guľky, fánky, chraple, grapne, krepky, fulanki, milostki či herouki tak rozvoniavali v každom **regióne Slovenska**. Bolo zvykom sa riadne najesť pred obdobím pôstu a tradovalo sa aj, že človek bude potom hladný po zvyšok roka. Typické boli aj obchôdzky v maskách, kde mládež získavala **jedlo**, z ktorého sa potom niečo spoločné urobilo. Každý jedol fašiangové šišky, veselo popíjal, spieval a tancoval pri hudbe

Traja Králi

Traja králi je označenie mudrcov označených v Evanjeliu podľa Matúša). Boli to prví pohania, ktorí uverili v Ježiša.

Za čias Origena sa začínajú považovať za svätcov. Ich počet ani mená nie sú v Biblii zaznamenané. Ich počet bol stanovený podľa troch darov, ktoré sú uvedené v Biblii. Neskôr sa na kresťanskom Západe objavujú aj ich mená: Gašpar, Melichar a Baltazár a začali sa označovať za kráľov.

Majú bohatú ikonografiu, niekedy sa zobrazujú ako muž starý, potom mladý a muž v strednom veku. Na Západe je zvykom maľovať jedného z nich ako černocha. V byzantskej ikonografii sa spravidla zobrazujú na ikone Narodenia Pána, nie však ako králi.

V gréckokatolíckej cirkvi sa ich príchod spomína v rámci sviatku Narodenia Pána. Neoznačujú sa ako králi, ale ako mudrci - mágovia.

V rímskokatolíckej cirkvi sa ich sviatok slávi 6. januára v rámci sviatku Zjavenia Pána. Počas tohto sviatku sa posväcujú domy, pričom nad dvere kňaz píše podľa aktuálneho roku výraz v tvare **20-C+M+B-20** (Christus mansionem benedicat - *Kristus nech žehná tento dom*). Toto sa však často chybne vysvetľuje ako **20-G+M+B-20** podľa začiatkových písmen údajných mien troch kráľov.

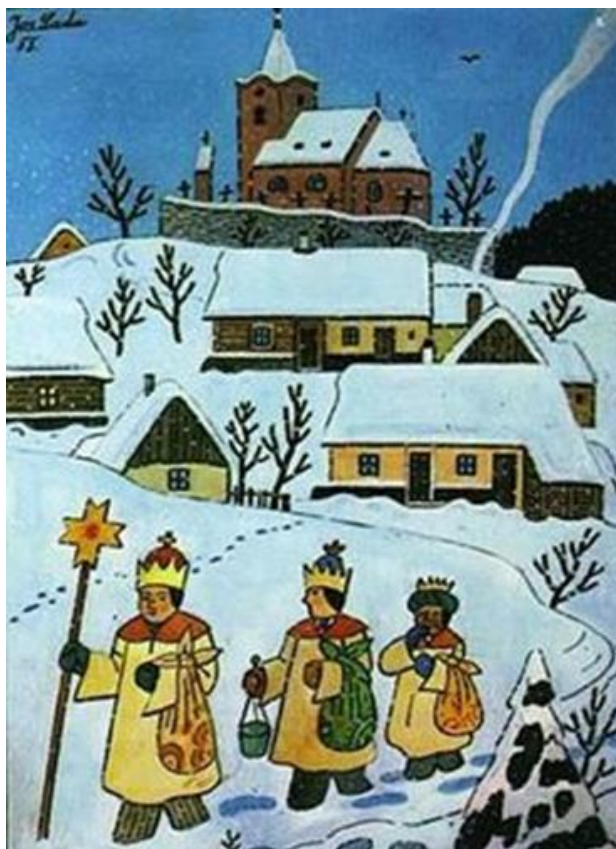

Boli králi?

Na starých maľbách a freskách napočítame kráľov dvoch, ale aj ôsmich. Číslo tri je pravdepodobne výsledkom tradície, odvodzuje sa od troch darov - zlata, kadidla a myrhy, ktoré vzdelaní muži priniesli Ježiškovi. Sväté písmo spomína, že mudrci pochádzali z východu. Biblia však neuvádza, odkiaľ presne prišli. Všeobecne sa verí, že pochádzali z Perzie, dnešného Iránu. **V pôvodnej verzii Biblie sa totiž nenazývali mudrcami, ale evanjelista ich predstavil ako Magi, čo znamená mních, ktorý vyznáva staré perzské náboženstvo zoroastrizmus.**

Na maľbách sa často zobrazujú v orientálnych odevoch. Isté však je, že to boli nesmierne vzdelaní muži, ktorí sa zaoberali prírodnými vedami, najmä skúmaním hviezdnej oblohy. Takýto mudrci často pracovali ako radcovia kráľov a tešili sa veľkej úcte.

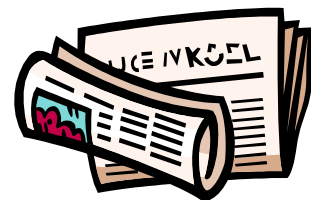
V evanjeliu taktiež nenájdeme jedinú zmienku o ich menách. Dnes vieme, že sú pomenovaní Gašpar, Melichar a Baltazár. Tieto mená dostali však až v 6. storočí. Ľudia im postupne začali pripisovať rôzne vlastnosti a atribúty. Dnes sa často zobrazujú s odlišnými farbami pleti a v rôznom veku, čo má predstavovať dovtedy tri známe svetadiely Áziu, Afriku a Európu. Gašpar oblečený ako černošský kráľ zosobňoval mladosť a čiernu Afriku, Melichar predstavoval starca a Európu a Baltazár znázorňoval dospelého muža a Áziu.

bzučospravodajstvo

Sme dobrí!!

Písal sa 17. december minulého roka a naša redakcia v zložení, pani učiteľka Pinzíková, šéfredaktor—JA /Karol Csúz/ a najredaktorka Ema /Beracková/ prišla do Domu Matice slovenskej. Pýtate sa prečo? Miestny odbor vyhlásil ešte v lete súťaž o naj školský časopis. My sme sa prihlásili a netrpezlivo sme čakali na výsledky. Keďžesa do tohto tzv. nultého ročníka prihlásilo iba niekoľko /slovom tri/ škôl, dostali sme všetci slovné poďakovanie a uznanie našej práce. Potešili aj malé darčeky—zápisníky a perá. Zídu sa každému redaktorovi. Ďakujeme.

Školské kolo prednesu pôvodnej slovenskej povesti—Šaliansky Maťko Jozefa Cígera Hronského

14.1.2020 sa uskutočnilo školské kolo v prednese povesti **Šaliansky Maťko**.

V 2.kategórii sa súťažiaci umiestnili nasledovne : **1. Eva Kaličiaková** 5.A, 2. Oliver Kováčik 4.A, 3. Lucia Findrová 4.A

3.kategória : **1. Michaela Martišová** 7.B, 2. Jakub Martiš 6.A, 3. Dávid Sojka 6.A

Z prvej kategórie postupuje **Natália Polomská** z 3.A triedy

Gratulujeme a víťazom držíme palce do okresného kola, ktoré sa uskutoční

Text a foto E.Beracková

chválime - haníme predstavujeme

V tejto rubrike oslovili v januári naši redaktori zástupcov riaditeľky našej školy a vyspovedali ich :

1. Ako ste strávili vianočné prázdniny

2. Aké očakávania máte v novom roku 2020 v pracovnej i osobnej oblasti

3. Čo sa Vám v prvom polroku podarilo splniť, a čo nie

Tu sú ich odpovede

**Odpovedá Mgr. Janka Štrbková—
zástupkyňa riaditeľky pre 1.stupeň**

1. Vianočné prázdniny som strávila v kruhu rodiny. Tešila som sa na vianočnú výzdobu, ozdobovanie stromčeka, balenie a rozdávanie darčiekov.
Na Štedrý večer sme mali klasiku: kapustnicu, zemiakový šalát a filety z morskej šťuky. Nejaké darčeky som nakúpila už v priebehu roka. Som typ človeka, ktorý dlho nevydrží udržať tajomstvo a darčeky hneď rozdám. Takže moji blízki majú Vianoce veľakrát v roku.
2. Hlavne byť šťastná a zdravá. Čeliť životným ťažkostiam s dôverou a pozitívnym myslením
3. Myslím si, že tých úloh bolo hodne, ale našťastie sa nám podarilo ich splniť všetky vďaka výbornej tímovej spolupráci

Mgr. Pavol Hedvigy—zástupca riaditeľky pre 2. stupeň

1. Ako ste strávili vianočné prázdniny

2. Aké očakávania máte v novom roku 2020 v pracovnej i osobnej oblasti

3. Čo sa Vám v prvom polroku podarilo splniť, a čo nie

1. Vianoce a sviatky s tým súvisiace som strávil tak ako po iné roky, tradične s rodinou. Každý rok sa neviem dočkať toho nákupného ošiaľu, zhonu, naháňania.. :-) preto, tesne pred Vianocami ani nechodím do obchodu...:-)

Keďže snehu bolo málo a ja mám rád zimné športy, lyžovanie, tak sme za snehom a lyžovačkou museli cestovať až na Tále resp. Telgárt.

2.

Neočakávam, naučil som sa žiť prítomnosťou, brať život taký aký je a hlavne s úsmevom na tvári.. veď smiech je najlepší liečiteľ..

A vážne. Pevne verím, že v pracovnej oblasti nepoľavím-e, hlavne Vy žiaci sa budete jeden k druhému správať slušne, s rešpektom, pomáhať si navzájom a v neposlednom rade budete s úctou a pokorou pristupovať ku všetkým zamestnancom školy. Lebo oni, sú tu pre Vás a robia všetko preto, aby ste sa tu, na našej škole, cítili čo najlepšie.

3.

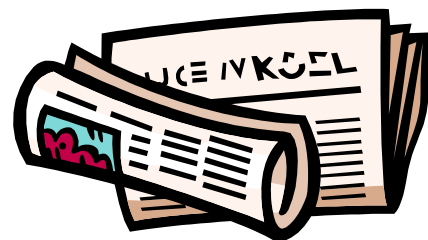
Začnem tým, čo sa nepodarilo, resp. som nestihol zrealizovať. Plánov, snov, cieľov by bolo až -až, lenže som zistil, že deň má iba 24 hodín.. :-) Hlava vychladla, ale ciele ostali, čiže určite ich nenechám len tak..a aby som aj čo to prezradil. Niektorým som to už aj avizoval, chcel by som, aby ste si zvolenie vybrali podľa vašich "sluchových kanálov" resp. aspoň raz týždenne počas veľkej prestávky by hrala hudba na želanie.. Ak máte nejaký nápad, kludne mi to prídte povedať.

A čo sa podarilo, resp. zrealizovalo aj za pomoci ostatných kolegov? V telocvični máme nové odkladacie koše na lopty. Zariadila sa posilňovňa, kde sa zakúpili stroje. Tešíme sa záujmu, že aj z Vašej strany je chuť si zacvičiť.

A tiež ma teší, že si moji kolegovia zvykli na prácu s tabuľkami, ktoré majú radi.. Dúfam, že toto nečítajúúú... :-)

Na záver by som chcel všetkým Vám, nielen čitateľom, popriať všetko dobré, aby ste s ľahkosťou zvládli akékoľvek prekážky a tešili sa z každého jedného dňa.

od A do Z

Horiace austrálske peklo:

Austrália bojuje s veľkými požiar-
mi už niekoľko mesiacov. Súčasná
krízová situácia vznikla v dôsledku
trojročného sucha.

Lesné požiare zničili v Austrálii v
minulých mesiacoch vyše 1000
domov a viac než 3,4 milióna hek-
tárov porastov, čo je oblasť väčšia
než Belgicko.

Okrem devastačných účinkov na prírodné ekosystémy a ľudské osídlenia (doposiaľ podľahlo zrane-
niam v súvislosti s požiarimi 28 ľudí a zničených bolo 4-tisíc budov), lesné požiare spôsobili aj výrazné
zhoršenie kvality ovzdušia nad bezprecedentne rozsiahlym územím vo vnútrozemí, ako aj v pobrež-
ných oblastiach Austrálie (dotklo sa to aj najväčších mestských aglomerácií na východnom a južnom
pobreží: Sydney, Melbourne, Canberra).

TASR 16.01.2020

Dážď nehasí všetky požiare

„Tento dážď však nehasí všetky požiare, k ich zvládnutiu je ešte dlhá cesta,“

Toľko hlavné správy, ktoré sme mnohí sledovali s
veľkým napätím. Veď otepľovanie, katastrofy s
tým spojené sa nás môžu onedlho tiež týkať.

Čo sa vlastne v Austrálii stalo ?

V Austrálii zhorelo obrovské územie. Požiaru
podľahli stá milióny zvierat. Zhruba 400 kilomet-
rov na sever od Sydney žila najväčšia populácia
koál. Zahynuli pri požiaroch /odhadom asi 8 tisíc
koál/

Podľa daných správ už od septembra zahynulo
480 miliónov živočíchov. Univerzita v Sydney
zverejnila štúdiu odborníka Chrisa Dichmana.
Vedec vychádzal zo štúdie z roku 2007, ktorá
odhaľovala že v Novom južnom Walese žije na
hektár v priemere okolo 17,5 cicavcov, 20,7 vtá-
kov a 129,5 plazov. Na porovnanie, minulý rok
vzniklo v Amazonskom pralesi 224 tisíc požiarov,
ktoré zničili územie veľké zhruba 12 miliónov
hektárov.

Za pomoci internetu upravila S. Chrienová

vlastná tvorba

Dnes prinášame ukážky šiestakov, ktorí sa v tematickom celku **BÁJKY** pokúsili konkurovať Ezopovi, či Záborskému. Posúďte sami, či sa im to aspoň trochu podarilo

Filozof a koza

Koza bola hladná a hľadala si potravu. Po ceste stretla potulného filozofa.

Vraví mu: „Som hladná, nevieš, ako by som si mohla zarobiť, aby som si mohla kúpiť jedlo?“

Filozof jej povedal: „Som unavený a teda, ak prídeš na riešenie tohto hlavolamu, dám ti najesť.“

Lenže koza bola lenivá, a tak sa rozhodla, že rozmýšľať nebude. V hlave sa jej zrodil nápad, a tak rýchlo išla ku gazdovi, u ktorého bývala, a ukradla mu jedlo. Gazda ju uvidel, a tak sa rozhodol, že ju potrestá.

Jeden celý rok musela gazdovi každý deň koláče vypekať a drevo rúbať, aby svoje konanie odčinila.

Poučenie:

Lepšia je hodinka na rozmýšľanie, ako rok na banovanie.

Bobor a plť

Bobor sa jedného dňa rozhodol, že prepláva Dunaj.

Nechcelo sa mu rozmýšľať, a hneď čo mu napadlo bolo, že si postaví plť zo železa.

Keď chcel Dunaj preplaviť, plť sa mu hneď potopila a bobor sa zranil a zlomil si nohu.

Celý rok preto kríval a bolela ho noha.

Už vie že nabudúce sa mu oplatí porozmýšľať.

Poučenie:

Lepšia je hodinka na rozmýšľanie, ako rok na banovanie.

Koza a ježko

Na lúke za lesom si na zelenej trávke pochutnávala kozička. Pri obhrýzaní šťavnatej trávky si ani nevšimla príchod hosta stúpila naň. Hlasno zamékala od bolesti a veľmi sa na návštevníka nahnevala. Bol to ježko tuto od susedov. Ježko sa od strachu zgúľal do kľbka. Už sa videl napichnutý na rohoch kozy Rózy.

„Koza, kozička, veď sa toľko nehnevaj, nespravil som to náročky, nechaj ma, možno ti raz budem na dobrej pomoci, „ bedákal ježko. Koza neveriacky krútila hlavou: „Ako mi už len ten drobný ostnatý chumáč môže pomôcť?“ No bolesť ustúpila a ustúpil s ňou aj kozin hnev.

Ako sa tak rozprávali, ani si nevšimli, ako ich z lesa pozoruje vlčko. Dnes ešte nejedol, slinky sa mu zbíhali na kozacinku. Pomaly vyšiel na lúku. Jeho úmysly ale spozoroval ježko, zgúľaný do kľbka sa rozkotúľal oproti vlkovi. Ten nestačil uhnúť a dostal plný zásah. Celý dopichaný skuvňal od bolesti a koza zatiaľ stihla ujsť.

Poučenie: V núdzi spoznáš priateľa

Barbora Baitýová – 6.A

O nenásytnom vlkovi

V jeden upršaný deň sa hladný vlk vybral na lov. No v ten deň akosi nemal šťastie. Nepodarilo sa mu uloviť ani cvrčka. Ako sa tak hladný prechádza po lese, uvidel na paseke hríby. Bol taký hladný, že by ich hneď zjedol. Keď sa išiel za nimi načiahnuť, letela okolo múdra sova a rečie mu: „Opatrne, vlčko, s tými hubami, nepoznáš ich a ešte k tomu ich chceš gniviť surové. Pozor, pozor, bude ti zle!!!“

No vlčkov hlad bol silnejší ako taľafatky nejakého vtáka a pustil sa do nich. Keď spásol celú paseku, unavený si ľahol do chládku. Ale len čo sa mu začali oči zatvárať, pocítil ukrutnú bolesť. Zvíjal sa po lúke, stenal, jojkal a ani si nevšimol bližiacich sa pytliakov.

Na druhý deň visel v hájovni krásny vlkovo kožuštek.

Ponaučenie: Počúvaj rady múdrejších

Sára Schullerová – 6.A

Múdra sova:

Každý deň si sova Eva brúsila zobák, aby si v noci ulovila potravu. Vždy, keď sa vrátila z poľovačky, polovicu úlovku si odložila do komory. Suseda ju pozorovala a neodpustila si poznámky: „Načo si sýliš zásoby, veď to všetko nestihneš ani pojesť?!“

Sova Eva sa len pousmiala a robila si pi svojom. Prišla zima. Krajinu pokrýl sneh a všetka zver sa poskrývala, aby prežila v úkrytoch zimný čas. Eva si tiež užívala v chalúpkke. Pochutnávala si na zásobách, ktoré si nahončila. Raz popoludní zaľukala Eve na okno suseda. Bola zúbožená, vyhladovená a prosila o pomoc. Eve sa ulútoštilo susedy a rozdelila sa s ňou o svoje zásoby.

Poučenie: Komu sa nelení, tomu sa zelení
Katarína Sokolová – 6.A

Gazela a slimák

Jedného dňa sa kráľ zvierat rozhodol usporiadať preteky. Prihlásila sa gazela Gadel a slimák Limák. Postavili sa na štartovaciu čiaru a lev ich slávnostne odštartoval: „Pripraviť sa, pozóóó, štart!“ Všetky zvieratá v lese ich povzbudzovali. Gadel vyštartovala ako divá a keď obiehala slimáka, posmievala sa mu: „Ha – ha – ha, som lepšia.“

Nech sa slimák snažil ako chcel, pomaly gazelu strácal z dohľadu. Nevzdal sa a svojím tempom pokračoval. Aké bolo jeho prekvapenie, keď za zákrutou dobehol gazelu a dokonca ju začal predbiehať. Spomalil a zauvažoval: „To si robí zo mňa srandu?“ No keď sa pozrel lepšie, zbadal boľavý gazelin pohľad. Ležala skrútená od bolesti a súchala si poranenú nohu.

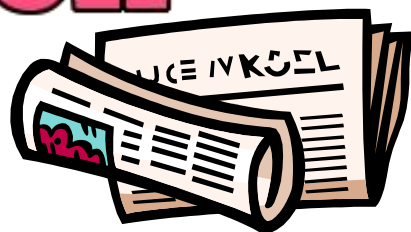
Limák podišiel bližšie a ponúkol gazele pomoc. Tá sa síce od hanby zapýrila, ale poslala slimáka bežať ďalej, veď mal jedinečnú šancu preteky vyhrať. Slimák odpovedal: „Sme predsa priatelia, nie, čo tam po pretekoch, ešte takých bude.“

Poučenie: V núdzi poznáš priateľa

Lea Kubincová – 6.A

zo školských lavíc

Učiteľka sa pýta Fera:

- Ferko, prečo si smutný?
- Ale neviem to časovanie.
- Dobre ta ti dám nejaký príklad:
„SOM MLADÁ A KRÁSNA. Ferko...aký je to čas?
- Minulý pani učiteľka!

Na dejepise učiteľ rozpráva o 1.svetovej : -Nemci vymysleli také granáty že keď ich hodili na vojakov tak boli celí. Ale ,že naozaj CELÍ OSLEPENÍ.

Učiteľ skúša na geografii žiaka a pýta sa ho: -Kde sa nachádza štát Juhoafrická republika? Žiak odpovie : - Že by to mohlo byť niekde na severe Afriky?!

Na biológii sa Viktor pýta: -Pani učiteľka, keď je môj otec béčko, moja mama je nula, tak čo som ja?

Učiteľka hovorí žiačke ,ktorá dostala 5 z diktátu:- Ak to nebudeš mať správne opravené znížim ti z tohto známku o stupeň.

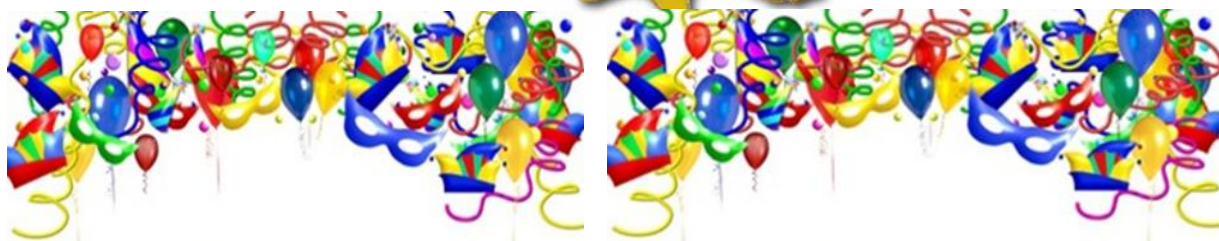
Na rodičovskom si učiteľka zavola rodiča a hovorí: -Váš syn sa mi za chrbtom vysmieval a to priamo do očí.

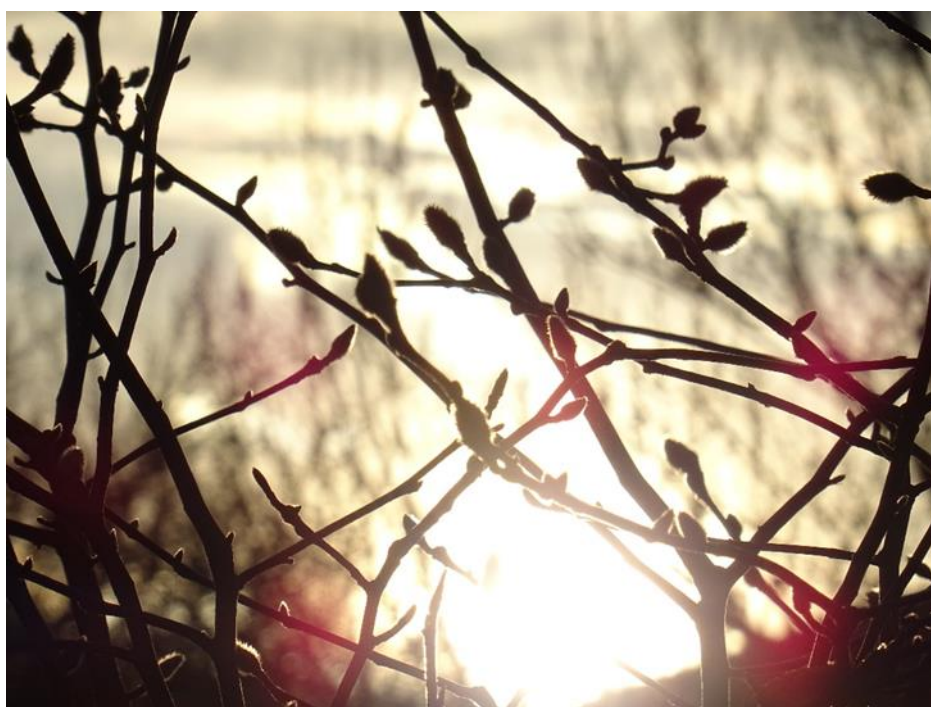
Na hodine matematiky učiteľka volá žiačku: -Mirka pod' odpovedať k tabuli. – Pani učiteľka ja to neviem. -Ale no tak aspoň na 3. -Ja to naozaj neviem pani učiteľka dajte mi 5. Učiteľka na to: - Aj 5 si treba zaslúžiť moja zlatá.

Učiteľ:-Vedela by si mi vysvetliť čo sú to podstatné mená? Erika: -To sú slová ,ktoré... Učiteľ:- Dobre, ale vedela by si mi to povedať dvoma slovami? Erika:- Podstatné mená.

Učiteľ:-Áno to som chcel.

Januárový víťaz—Simona Chrapková—7.A—blahoželáme

Zapoj sa aj ty do fotosúťaže. Viac informácií na stránke
www.fotosutaz.webnode.sk